

Ohje toiminnalliselle opinnäytetyölle

Opinnäytetyökoordinaattorit

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Haaga-Helian amk-tutkinnot

Amk-opinnäytetyöohje

2022

Tiivistelmä

Tekijä(t) Tekijöiden nimet peräkkäin etunimi ennen sukunimeä. Aakkostus sukunimen mukaan.
Tutkinto Esimerkiksi Tradenomi, Restonomi, Liikunnanohjaaja, Medianomi (poista tarpeettomat).
Raportin/Opinnäytetyön nimi Kirjoita tähän työsi otsikko.
Sivu- ja liitesivumäärä x + y
<p>Tiivistelmässä esitetään työn keskeiset kohdat siten, että lukija ymmärtää tiivistelmän luettuaan raportin sisältämät pääasiat. Tiivistelmässä esitetään selvitetävän asian tausta, työn tavoite ja rajaus, keskeinen tietoperusta, työn toteutustapa, ajankohta, käytetyt menetelmät sekä tulokset ja päätelmät.</p> <p>Tiivistelmä etenee raportin mukaisessa järjestyksessä. Se on kuin raportti pienoiskoossa. Tiivistelmän pitää olla itsenäinen kokonaisuus, joka on ymmärrettävissä raporttia lukematta.</p> <p>Tiivistelmä kirjoitetaan asiatyylillä, tiiviisti ja ymmärrettävästi. Siinä käytetään kokonaislauseita ja virkkeitä. Se kirjoitetaan passiivissa ja kolmannessa persoonassa (tekijä/tekijät) eikä ensimmäisessä persoonassa (minä, me).</p> <p>Tiivistelmässä käytetään imperfektiä, kun viitataan aiemmin julkaistuihin tutkimuksiin, oman tutkimuksen kulkuun tai omiin ja muiden tuloksiin. Perfektiä (esimerkiksi on käyttänyt/ollut/havainnut) käytetään tutkimustulosten ja päätelmien esittämiseen. Aikamuoto on preesens, jos raportissa esitellään yleistettävissä olevia tuloksia. Preesensia käytetään myös silloin, kun kuvataan tuotoksen käyttöä.</p> <p>Tiivistelmä on enintään yhden sivun pituinen. Siinä tulee olla vähintään kolme tekstikappaletta, jotka erotetaan toisistaan yhdellä tyhjällä rivillä. Tiivistelmä ei saa sisältää lähdeviitteitä.</p>
Asiasanat Tärkeysjärjestyksessä 3–6 asiasanaa, jotka kuvaavat työn sisältöä parhaiten. Hyödynnä asiasanastoja http://finto.fi/fi/ ja https://annif.org/

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Raportin rakenne.....	2
2.1 Johdanto	2
2.2 Tietoperusta	2
2.3 Empiirinen osa	2
2.4 Pohdinta.....	3
2.5 Lähteet.....	4
2.6 Liitteet	4
Lähteet.....	5
Liitteet.....	6
Liite 1. Perinteisen raportin rakenne toiminnallisessa opinnäytetyössä.....	6
Liite 2. Vetoketjuperiaatteella laaditun raportin rakenne.....	7

1 Johdanto

Toiminnallisessa opinnäytetyössä kehität yrityksen tai yhteisön toimintaa, toimintatapoja tai jotakin konkreettista tuotosta. Voit esimerkiksi laatia markkinointi- tai liiketoimintasuunnitelman, sosiaalisen median strategian, perehdytysoppaan, budjetin, laskelman tai tehdä erilaisia prosessikuvauksia, tietoteknisen ratkaisun tai palvelun, suunnitella ja tuottaa videon tai olla mukana järjestämässä jotain tapahtumaa.

Toiminnallinen opinnäytetyö muodostuu kahdesta toisiaan täydentävästä osasta:

- raportista, joka sisältää tietoperustan ja toiminnallisen osuuden kuvauksen
- varsinaisesta tuotoksesta.

Esittele raportissa tavoitteet, perustele tuotoksen tarpeellisuus ja hyödynnettävyys sekä määrittele kohderyhmä. Raportissa on tietoperusta sekä kuvaus tuotoksen toteuttamisesta. Toteuttamisessa voit hyödyntää eri kehittämistyön menetelmiä, jotka kuvataan perusteluineen osana tuotoksen toteuttamista. Raportin Pohdinta-luvussa esitetään arviointia tuotoksesta ja omasta opinnäytetyöprojektistä. Arvioi opinnäytetyössä sekä tuotos että raportti.

Jos harkitset toiminnallisen opinnäytetyön tekemistä, mieti ainakin seuraavia asioita:

- Millainen tarve tuotokselle on?
- Millaisessa muodossa tuotos kannattaa toteuttaa?
- Onko sinulla riittävät taidot tuotoksen suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi?
- Millaista tukea voit saada toimeksiantajalta tuotoksen laatimiseen tai toteuttamiseen?
- Sitoutuuko toimeksiantaja korvaamaan tuotoksesta mahdollisesti aiheutuvat kulut?
- Miten huomioit tekijänoikeusasiat ja tuotoksen mahdollisen ylläpidon tai päivittämisen?
- Onko tuotos sellainen, että toimeksiantaja haluaa rajoittaa sen julkaisun Theseuksen käyttörajattuun kokoelmaan?

Viimeiseen kysymykseen on tärkeä saada vastaus toimeksiantajalta. Huomaa, että salaisia opinnäytetöitä ei saa tehdä: kaikki opinnäytetyöt julkaistaan Theseuksessa. Jos toimeksiantajasi ei salli opinnäytetyöraportin julkaisua Theseuksen julkisessa kokoelmassa, työ julkaistaan Theseuksen käyttörajatussa kokoelmassa, jossa työn otsikko ja tiivistelmä ovat avoimesti luettavissa. Käyttörajatun kokoelman kokonaisia opinnäytetyöraportteja voi lukea Haaga-Helian verkkotunnuksilla. Henkilö, jolla ei ole Haaga-Helian verkkotunnuksia, saa työn kuitenkin luettavaksi tulemalla kirjastoon tai pyytämällä sen Kirjaamon kautta sähköpostiinsa.

2 Raportin rakenne

Olipa aiheesi verkkosivuston kehittäminen, uuden liiketoimintakonseptin luominen, tapahtuma, näyttely, tietojärjestelmä, ohjelmisto, kirja, opas, ohje, laskelma, tai elämysten tuottaminen, siihen liittyy aina raportti. Raportissasi kerrot lukijalle, millaista tietoperustallista materiaalia ja millaisia kehittämistyön menetelmiä olet käyttänyt toiminnallisen tuotoksesi pohjana.

Opinnäytetyön raportti koostuu tyypillisesti johdannosta, tietoperustasta, empiirisestä osasta, pohdinnasta, lähteistä ja liitteistä. Voit käyttää myös vetoketjumallia, jossa tietoperusta ei ole raportin erillinen osa, vaan etenee rinnakkain empirian kanssa. Käsittele ensin yksi tietoperustan aihe ja kerro sen jälkeen, miten sovelsit teoriaa käytäntöön. Tämän jälkeen esitä tehdyt ratkaisut tai saavutetut tulokset. Jos käytät vetoketjumallia, kirjoita tietoperustasta ja tulosten käsittelystä yhteensä 2–4 päälukua. (Liite 1; Liite 2.)

Se, miten hyvin olet dokumentoinut ja perustellut tuottamisessa tekemiäsi ratkaisujasi, vaikuttaa työn lopputulokseen. Huomaathan, että raportteja on hyvin erilaisia riippuen tuotoksen luonteesta. Keskustele opinnäytetyöohjaajasi kanssa siitä, millainen raportti tukee parhaiten tulostesi julkaisemista.

2.1 Johdanto

Noudata johdannon tekstin laatimisessa ohjetta Raportointiohje pitkille raporteille ja opinnäytetyölle (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022, 4). Johdanto-luvussa voit lyhyesti esitellä toimeksiantajan, mutta yksityiskohtaisempi kuvaus sijoitetaan empiiriseen osaan.

2.2 Tietoperusta

Kaikkiin opinnäytetöihin, myös toiminnallisiin töihin, laaditaan tietoperusta, joka linkittyy tuottamiseen tai tuotokseen. Tietoperustan ja toiminnallisen osuuden välillä on oltava selvä yhteys. Keskustele tietoperustan teemoista ja rakenteesta ohjaajasi kanssa.

2.3 Empiirinen osa

Toiminnallisessa työssä empiirisen osa koostuu kolmesta osasta, joiden keskeinen sisältö esitellään alla.

1. Tuottamisen lähtötilanteen kuvaus ja suunnittelun esittely
 - Esittele työsi toimeksiantaja tuotoksen kannalta oleellisten tietojen ja prosessien osalta.
 - Kuvaa, minkälaisiin ongelmiin tai tarpeisiin tuotos vastaa.
 - Esittele tuotoksen kohderyhmä. Kenelle tuotos toteutetaan?

- Kuvaa ja pohdi, mitkä ovat rajoittavat tekijät tuottamiselle. Onko toimeksiantajalla toiveita tuotoksen muodosta, tuottamisen aikataulusta, käytettävistä kehittämistyömenetelmistä tai resursseista?
- Määrittele laadulliset kriteerit tuotokselle. Mistä tunnistaa, että lopputuotos on hyvä?

2. Tuotoksen tuottamisen kuvaus

- Selvennä ja havainnollista tuottamista kuvalla, esimerkiksi vuokaaviolla.
- Esittele tuottamisen kaikki vaiheet, niihin liittyvät valinnat ja tehtyjen valintojen perustelut.
- Hyödynnä esittelyssä erilaisia raakavedoksia tai luonnoksia.
- Esittele kehittämistyön menetelmät lähteitä käyttäen osana tuottamisen vaihetta tai vaiheita. Kuvaile, miten kehittämistyön menetelmä on edesauttanut tuotoksen tuottamista kyseisessä vaiheessa.

3. Lopullisen tuotoksen esittely

- Jos tuotos on teknisesti liitettävissä liitteeksi (esimerkiksi opas, suunnitelma, prosessikuvaus, laskelma) ja tuotoksen toteutuksen kuvaus on perusteellinen ja tuotoksen esittelevä, ei erillistä tuotoksen esittelevää alalukua tarvita.
- Jos tuotos ei ole sijoitettavissa liitteeksi (esimerkiksi tapahtuma, luontopolku, messuosasto, koulutuspäivä), kuvaa lopullinen tuotos empiirisessä osassa alaluvussa. Havainnollista tuotosta kuvilla, esimerkiksi valokuvilla, kuvakaappauksilla tai piirroksilla.

2.4 Pohdinta

Kaikissa toiminnallisissa opinnäytetöissä tarkastellaan tuotoksen hyödynnettävyyttä. Pohdi tekemiäsi valintoja ja ratkaisuja niin, että huomioit opinnäytetyösi suunnittelun, toteutuksen ja tuotoksen hyödynnettävyyden. Arvioi johtopäätöksinä tuotoksen

- ajankohtaisuutta
- tarpeellisuutta
- hyödynnettävyys
- onnistuneisuutta etukäteen määritellyillä laadullisilla mittareilla (katso empiirisen osan kohta 1)
- jatkojalostamismahdollisuuksia.

Lisäksi pohdi opinnäytetyön luotettavuutta: mitä vahvuuksia ja heikkouksia työhön ja sen tekemiseen sisältyi sen eri vaiheissa. Lopuksi pohdi vielä omaa oppimistasi Tarkastele lopuksi omaa oppimistasi ja ammatillista kehittymistäsi opinnäytetyöprojektin aikana. Kriittinen ja analyttinen ajattelukyky osoittaa kehittymistäsi ja kykyä asiantuntijuuteen, joten kuvaa myös mahdollisia epäonnistuneita ratkaisuja tai valintoja.

Hyödynnä Pohdinta-luvun laatimisessa myös ohjetta Raportointiohje pitkille raporteille ja opinnäytetyölle (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022, 4–5).

2.5 Lähteet

Lähdeluetteloon kootaan aakkostettuina kaikki käytettyjen lähteiden tiedot. Lähdemerkinnöissä nouda Haaga-Helian kirjaston LibGuides-opasta Lähdeviittaamisen tueksi (Haaga-Helian kirjasto- ja tietopalvelut 2022).

2.6 Liitteet

Liitteenä on toiminnallisen työn tuotos, jos se on teknisesti mahdollista. Jos tuotosta ei ole mahdollista sijoittaa liitteeksi, tulee lopullisen tuotoksen esittely tehdä empiirisessä osassa. Liitteisiin tulee siis tyypillisesti

- valmis tuotos tai tuotokset, jos teknisesti mahdollista liittää opinnäytetyöhön
- tuottamisessa käytettyjen kehittämismenetelmien materiaalia, esimerkiksi haastattelurunko, laskelmat, työpajamateriaali tai muu vastaava.

Lähteet

Opinnäytetyökoordinaattorit 2022. Raportointiohje pitkille raporteille ja opinnäytetyölle. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Luettavissa: https://www.haaga-helia.fi/sites/default/files/file/2022-01/raportointiohje_pitkille_raporteille_ja_opinnaytetoille_2022.pdf. Luettu: 26.1.2022.

Haaga-Helian kirjasto- ja tietopalvelut 2022. Lähdeviittaamisen tueksi: Tekstiviitteet ja lähdeluettelo. Luettavissa: <https://libguides.haaga-helia.fi/lahdeviittaamisen-tueksi/tekstiviitteet-ja-lahdeluettelo>. Luettu: 26.1.2022.

Liitteet

Liite 1. Perinteisen raportin rakenne toiminnallisessa opinnäytetyössä

Kansi, tiivistelmä ja sisällys
Johdanto <ul style="list-style-type: none"> – yleisjohdanto – tavoitteet, tehtävänasettelu, rajaukset – keskeiset käsitteet – raportin rakennetta ei ole tarpeen esitellä, jos kyseessä on normaali rakenne (se käy ilmi sisällyksestä).
Tietoperusta <ul style="list-style-type: none"> – teoria ja aiempi käytännöllinen ja kokemuksellinen tieto, esimerkiksi ohjeet, manuaalit, lait ja asetukset, viranomaisohjeet – oman aiheen ankkuroiminen aikaisempiin tutkimuksiin, teorioihin ja, malleihin käyttäen hyväksi ammattikirjallisuutta ja muita lähteitä – mahdollinen yhteenvedo tietoperustan kokonaisuudesta.
Empiirinen osa <ul style="list-style-type: none"> – kohde – tavoite, ongelmat ja kehittämistehtävä – suunnitelmakuvaus perusteluineen – toteutus- tai työtapakuvaus – aineisto ja käytetyt analyysit – tulokset tai produkti tai produktin kuvaus, jos produkti on liite – yhteenvedo (ei aina välttämätön, katso Pohdinta, tulosten tarkastelu).
Pohdinta <ul style="list-style-type: none"> – tulosten tarkastelu – eettiset näkökohdat – johtopäätökset sekä kehittämis- ja tutkimusehdotukset – oman opinnäytetyöprojektin ja oppimisen arviointi.
Lähteet
Liitteet <ul style="list-style-type: none"> – tuotos, jos liitettävissä raporttiin.

Liite 2. Vetoketjuperiaatteella laaditun raportin rakenne

Kansi, tiivistelmä ja sisällys
Johdanto <ul style="list-style-type: none"> – tavoitteet – rajaukset – toimeksiantajan esittely – projektin kuvaus.
Tutkittava tai kehitettävä asia A <ul style="list-style-type: none"> – aikaisempi tutkimus- ja kokemusperäinen tieto (tietoperusta) – tulokset/tuotos ja kehittämissuhteet.
Tutkittava tai kehitettävä asia B <ul style="list-style-type: none"> – aikaisempi tutkimus- ja kokemusperäinen tieto (tietoperusta) – tulokset/tuotos ja kehittämissuhteet.
Tutkittava tai kehitettävä asia C <p>...</p>
Pohdinta <ul style="list-style-type: none"> – hyödynnettävyys – yhteenveto ja johtopäätökset – oman opinnäytetyöprojektin ja oppimisen arviointi.
Lähteet
Liitteet